

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.7.2013.
SWD(2013) 264 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

PRIJEDLOG DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o putovanjima u paket aranžmanima i potpomognutim putnim aranžmanima, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2011/83/EU te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/314/EEZ

{COM(2013) 512 final}
{SWD(2013) 263 final}
{SWD(2013) 266 final}

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

PRIJEDLOG DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o putovanjima u paket aranžmanima i potpomognutim putnim aranžmanima, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2011/83/EU te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/314/EEZ

1. UVOD

1.1. Kontekst politike

U današnjem europskom gospodarstvu tržište usluga putovanja ima središnju ulogu.

Ključni je zadatak Europske unije stvoriti regulatorni okvir kojim bi se potrošačima osigurala dovoljna zaštita da mogu pouzdano uplatiti svoj odmor bilo gdje u Uniji. Istovremeno treba osigurati ravnopravne uvjete poduzećima koja se bave putovanjima kako bi se ostvarila veća tržišna konkurentnost.

Donošenjem Direktive o putovanjima u paket aranžmanima u 1990. znatno se pridonijelo razvoju jedinstvenog tržišta za važan dio tržišta usluga putovanja i omogućena su važna prava europskim putnicima. Međutim, razvojem interneta i popularnosti novih načina na koje potrošači uplaćuju svoj odmor, primjenjivost Direktive na sve te nove proizvode u području usluga putovanja postala je neizvjesna.

Poduzeća iz sektora i organizacije potrošača više su puta zatražili osuvremenjivanje Direktive o putovanjima u paket aranžmanima. Revizija Direktive o putovanjima u paket aranžmanima izričito je predviđena i u Europskoj potrošačkoj agendi i spominje se u Prilogu II. Akta o jedinstvenom tržištu II.

1.2. Definicije

- **Neovisni putni aranžmani** – usluga putovanja kao na primjer let, smještaj ili iznajmljivanje automobila koja je kupljena kao samostalni proizvoda, odnosno zasebno i koja nije ponuđena u kombinaciji s drugim turističkim uslugama, čak i ako se putnik koristi raznim uslugama putovanja za isto putovanje ili odmor.
- **Unaprijed utvrđen paket aranžman** – kombinacija usluga putovanja koju organizator unaprijed utvrđuje i koja se sastoji od najmanje dviju sljedećih usluga: (1) prijevoz putnika, (2) smještaj i (3) druge turističke usluge koje nisu popratne usluge u vezi s putničkim prijevozom ili smještajem i koje čine znatan dio paket aranžmana (npr. iznajmljivanje automobila).

- **Kombiniran putni aranžmani**¹ – kombinacije usluga putovanja u kojima su najmanje dvije od gore navedenih usluga, kao na primjer let, boravak u hotelu ili iznajmljivanje automobila, kupljene za jedno putovanje ili odmor od istog dobavljača ili od dobavljača koji primjenjuju postupke potpomognutog rezerviranja i u kojima kupac može prema svojem ukusu birati relevantne usluge putovanja (posebno prilagođene). Za razliku od unaprijed utvrđenih paket aranžmana, kombinirani putni aranžmani po svojoj su prirodi dinamični i mogu se podijeliti u dvije glavne potkategorije:
 - **Paket aranžmani „jednog trgovca”**: Potrošači mogu na *web*-mjestu ili u poslovnici putne agencije prilagoditi sadržaj putovanja ili odmora vlastitim potrebama pri čemu tijekom postupka rezerviranja mogu slobodno birati različite sastavne dijelove putnih usluga. Te putne aranžmane sastavlja jedan trgovac (uključujući na zahtjev putnika), a nude se i prodaju na način tipičan za paket aranžmane, primjerice:
 - nude se, prodaju ili naplaćuju po jedinstvenoj cijeni,
 - prodaju se u okviru istog postupka rezerviranja,
 - obuhvaćeni su jednim ugovorom, ili
 - oglašuju se ili prodaju pod nazivom „paket aranžman“ ili pod sličnim nazivom,
 - **Putni aranžmani više trgovaca**:
 - Paket aranžmani „više trgovaca”: „paket aranžman više trgovaca” i „paket aranžman jednog trgovca” razlikuju se u tome što paket aranžman „više trgovaca” sastavlja nekoliko trgovaca i aranžman ima najmanje jednu od značajka tipičnih za paket aranžmane navedenih u odjeljku paket aranžmani „jednog trgovca”, uključujući u slučaju kada se ime putnika ili podaci koji su potrebni za provođenje transakcije u vezi s rezerviranjem prenose od jednog do drugog trgovca najkasnije kad je potvrđena rezervacija prve usluge;
 - Potpomognuti putni aranžmani „više trgovaca” kombinacije su usluga putovanja u kojima jedan trgovac ciljno olakšava pribavljanje usluga putovanja od drugog trgovca za vrijeme jednog posjeta prodajnoj točki ili povezanim postupcima rezerviranja na internetu. U tim slučajevima s odgovarajućim pružateljima usluga potrošači sklapaju odvojene ugovore i ne postoji nijedan element uobičajen za paket aranžmane (vidjeti gore).

1.3. Savjetovanje i stručno znanje

Komisija je provela dva javna savjetovanja (u 2008. i 2009.) i nekoliko radionica za dionike (u 2009., 2010. i 2012.). Putem Upravljačke skupine za procjenu učinka koja je prvi puta sazvana u lipnju 2009. i koja se sastala tri puta, Glavna uprava za pravosuđe povezala se s odgovarajućim službama.

¹ Kombinirani putni aranžmani u sektoru su često nazvani dinamični paket aranžmani. Pojam kombinirani putni aranžmani sinonim je stoga za dinamične paket aranžmane i ti se pojmovi u dokumentu koriste naizmjenično, posebice u odnosu na rezultate Studije o šteti koju trpe potrošači u području dinamičnih paket-aranžmana.

1.4. Posebne značajke putovanja u paket aranžmanima i primjenjivi pravni okvir

Premda se određena horizontalna pravila o zaštiti potrošača primjenjuju i na ugovore o putovanjima u paket aranžmanima, njima nisu regulirani posebni aspekti povezani s putovanjima u paket aranžmanima, primjerice obveze informiranja o planu putovanja, definiranje odgovornosti ako se pojave problemi u izvršenju usluga paket aranžmana i obvezni zahtjevi zaštite u slučaju insolventnosti. Propisima o pravima putnika utvrđena su posebna prava putnika isključivo u pogledu usluga prijevoza, ali ne u vezi s kombinacijom raznih turističkih usluga.

2. DEFINIRANJE PROBLEMA

Direktiva o putovanjima u paket aranžmanima pokazala se učinkovitom tijekom godina i pridonijela stvaranju vlastitog tržišta. Međutim, s rastućim trendom kupnje putnih usluga na internetu, njezino je područje primjene postalo nejasno i zastarjelo. Kao posljedica toga, poduzeća na unutarnjem tržištu ne natječu se više u jednakim uvjetima te su suočena s preprekama u proširenju svojih aktivnosti u drugim državama. Njezinim zastarjelim područjem primjene nanosi se znatna šteta potrošačima koji imajući dojam da su zaštićeni često kupuju nezaštićene usluge putovanja. Drugim zastarjelim i nejasnim odredbama sadašnje Direktive poduzećima i potrošačima nastaju nepotrebni troškovi.

2.1. Kontekst definiranja problema – promjene na tržištu usluga putovanja

U 2011. 73 % kućanstava u EU-u imalo je pristup internetu. Skoro dvije trećine stanovnika EU-a koristi se internetom barem jednom tjedno. Više od polovine korisnika interneta redovni su korisnici koji svaki dan ili skoro svaki dan pretražuju internet. Usluge putovanja najpopularnija su kategorija proizvoda koji se kupuju putem interneta.

Razvojem interneta promijenio se način na koji potrošači organiziraju svoje odmore. U usponu su kombinirani putni aranžmani: podaci pokazuju da je takve usluge kupilo 23 % stanovnika EU-a, ali brojke su znatno veće za Irsku (46 %), Švedsku (44 %), Italiju (36 %) i Sloveniju (42 %).

2.2. Ključni problemi s kojima su poduzeća suočena

2.2.1. Nepostojanje ravnopravnih uvjeta

Promjenama na tržištu nastala je situacija u kojoj su poduzeća obuhvaćena Direktivom o putovanjima u paket aranžmanima podložna različitim pravilima i izložena različitim troškovima u odnosu na ona koja nisu obuhvaćena ili se sama ne smatraju obuhvaćenima Direktivom o putovanjima u paket aranžmanima, iako se natječu za iste kupce. Procijenjeno je da prosječni troškovi usklađivanja za poduzeća iznose 10,5 - 12,5 EUR po paket aranžmanu.

2.2.2. Nepotrebni / neopravdani troškovi usklađivanja

Neke su odredbe Direktive zastarjele ili na drugi način poduzećima stvaraju nepotrebna opterećenja. To se posebice odnosi na zastarjele obveze informiranja (npr. posebni zahtjevi za brošure ili rezervacije u posljednji trenutak), nedostatak ograničenja odgovornosti organizatora ako se u slučajevima više sile povratno putovanje ne može ostvariti prema planu i na dvostruke troškove za poslovna putovanja koja organiziraju Poduzeća za upravljanje

poslovnim putovanjima (ako takva poduzeća pružaju sličnu razinu zaštite kao što je predviđeno Direktivom o putovanjima u paket aranžmanima).

2.2.3. Pravne nepodudarnosti u državama članicama kojima se stvaraju prepreke za poslovanje u drugim državama

Sadašnja se Direktiva temelji na minimalnom usklađivanju što je dovelo do pravnih nepodudarnosti među državama članicama. Tom se rascjepkanošću poduzećima koja žele poslovati u drugim državama uzrokuju dodatni troškovi usklađivanja (2 EUR po paket aranžmanu, što znači da u konačnici ta poduzeća plaćaju 12,5 – 14,5 EUR po paket aranžmanu) koji proizlaze iz različitih obveza informiranja, različitog područja primjene pravila o zaštiti, razlika u programima zaštite u slučaju insolventnosti u kombinaciji s nedostatkom uzajamnog priznavanja i različitih nacionalnih pravila o odgovornosti raznih stranaka.

2.3. Ključni problemi za potrošače

2.3.1. Šteta koju trpe korisnici kombiniranih putnih aranžmana

U Studiji o šteti koju trpe potrošači godišnja osobna šteta koju trpe korisnici kombiniranih putnih aranžmana u 27 država članica EU-a procijenjena je na više od 1 milijarde EUR neto (nakon nadoknade štete). To je uzrokovano činjenicom da su problemi u vezi s kombiniranim putnim aranžmanima učestaliji i u prosijeku štetniji nego problemi povezani s unaprijed utvrđenim paket aranžmanima. Insolventnost organizatora ili pružatelja usluga može biti posebno štetna za potrošače. Potrošačima je često teško razumjeti jesu li kombinirani putni aranžmani koje su kupili uz pomoć trgovca zaštićeni ili ne. Uistinu, 67 % potrošača koji su kupili kombinirane putne aranžmane preko posrednika koje su fakturirala razna poduzeća pogrešno su smatrali da će im se u slučaju stečaja jednog od tih poduzeća osigurati povrat novca. Tom se zabunom može uzrokovati znatna šteta, posebice ako potrošači doznaju da nisu zaštićeni tek nakon što poduzeće koje im je pružilo usluge putovanja ode u stečaj i ostanu zadržani u inozemstvu ili ne ostvare povrat novca.

2.3.2. Šteta koju trpe potrošači zbog nejasnih i zastarjelih pravila

I potrošači koji kupuju „zaštićene” unaprijed utvrđene paket aranžmane u određenoj mjeri trpe štetu. Razlog tome je to što su neke odredbe Direktive nejasne, zastarjele ili se njima ne ispunjuju razumna očekivanja današnjih potrošača. To se posebice odnosi na nejasna pravila o odgovornosti, nesigurnosti u vezi s cijenama, nepostojanje prava raskida i otežan pristup pravosuđu.

2.4. Status Quo – postojeće stanje

Bez dodatne javne intervencije utvrđeni bi problemi ostali neriješeni. Dugoročno bi se oni mogli povećati s obzirom na rastuću popularnost interneta i kombiniranih putnih aranžmana.

2.5. Ima li Unija pravo na djelovanje?

Članak 114. Ugovora kojim se utvrđuje da „Europski parlament i Vijeće [...] usvajaju mjere za usklađivanje odredaba zakona ili drugih propisa u državama članicama, čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta” pravna je osnova za EU-ovo djelovanje. Osim toga, u članku 114. stavku 3. navodi se sljedeće: „Komisija će u svojim prijedlozima predviđenima u stavku 1. o zdravlju, sigurnosti, zaštiti okoliša i zaštiti potrošača polaziti od

visoke razine zaštite, posebice vodeći računa o svakom novom razvoju utemeljenom na znanstvenim činjenicama.”

Države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri postići veću zaštitu potrošača uklanjajući pri tome pravnu rascjepkanost i narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

3. CILJEVI POLITIKE

Opći su ciljevi pridonijeti boljem funkcioniranju unutarnjeg tržišta u sektoru putovanja u paket aranžmanima i postići visoku razinu zaštite potrošača u tom sektoru.

4. MOGUĆNOSTI POLITIKE

4.1. Utvrđene mogućnosti politike

- **Mogućnost 1. – Održavanje statusa quo – postojeće stanje**
- **Mogućnost 2. – Smjernice**
- **Mogućnost 3. – Oznaka za putovanja u paket aranžmanima (dodatna mogućnost A) i/ili zahtijevanje od trgovaca koji prodaju potpomognute putne aranžmane da navedu da dotične usluge ne predstavljaju paket aranžman – takozvana izjava „Ovo nije paket aranžman” (dodatna mogućnost B)**
- **Mogućnost 4. – Stavljanje Direktive izvan snage i samouređenje**
- **Mogućnost 5. – Osvremenjivanje Direktive i obuhvaćanje paket aranžmana „jednog trgovca”**

Mogućnost 5. obuhvaća reviziju sadašnje Direktive o putovanjima u paket aranžmanima kojom bi se izričitim uključenjem paket aranžmana „jednog trgovca” pojasnilo njezino područje primjene te ažurirale i poboljšale određene odredbe.

- **Mogućnost 6. – Postupni pristup – osvremenjivanje Direktive te obuhvaćanje paket aranžmana „jednog trgovca” i „više trgovaca” uz primjenu blažeg režima na potpomognute putne aranžmane „više trgovaca”**

Ova mogućnost uključuje mogućnost 5. (sve predložene mjere politike) uz dodatak postupnog proširenja područja primjene Direktive o putovanjima u paket aranžmanima:

- na paket aranžmane „više trgovaca”, odnosno „nove paket aranžmane”, primjenjivao bi se jednak režim kao i na unaprijed utvrđene paket aranžmane (uključujući punu odgovornost za izvršenje usluga paket aranžmana i obvezu pružanja zaštite u slučaju insolventnosti)

- na potpomognute putne aranžmane „više trgovaca” primjenjivao bi se blaži režim ograničen na zaštitu u slučaju insolventnosti i obvezu da se na jasan i lako uočljiv način navede da je svaki pružatelj usluga isključivo odgovoran za pružanje svojih usluga u skladu s ugovorom (mogućnost politike 3.B),

- **Mogućnost 7. – Osvremenjivanje Direktive obuhvaćanjem paket aranžmana „jednog trgovca” i svih putnih aranžmana „više trgovaca”**

Ova mogućnost obuhvaća mogućnosti 5. i 6. uz primjenu svih zahtjeva Direktive o putovanjima u paket aranžmanima i na sve potpomognute putne aranžmane „više trgovaca”.

To znači da bi se sve obveze i odgovornosti primjenjivale i na potpomognute putne aranžmane „više trgovaca”.

- **Mogućnost 8. – „Direktiva o putovanjima”**

Ova mogućnost obuhvaća mogućnost 7. uz dodatak proširenja područja primjene na sve neovisne putne aranžmane. Ovom bi se mogućnošću u načelu primjenjivala jednaka pravila na sve usluge putovanja bez obzira na to je li proizvod ponuđen/kupljen kao dio paket aranžmana ili kao samostalni proizvod.

4.2. Odbačene mogućnosti politike

Predlaže se da se odbaci mogućnost 8. jer se većina najučestalijih problema potrošača s neovisnim putnim aranžmanima može uspješno riješiti u okviru postojećeg horizontalnog zakonodavstva, ako se ono primjereno provodi na nacionalnoj razini.

5. PROCJENA UČINKA

5.1. Procjena mogućnosti 2. - Smjernice

Tom se mogućnošću podrazumijeva zadržavanje Direktive o putovanjima u paket aranžmanima u njezinu sadašnjem obliku i pripremanje smjernica. Njome bi se mogla u određenoj mjeri omogućiti jasnija regulativa za poduzeća i potrošače. U usporedbi s postojećim stanjem, ovom se mogućnošću može ostvariti vrlo ograničeno smanjenje štete za potrošače jer će poduzeća bolje provoditi Direktivu o putovanjima u paket aranžmanima, a države članice strože će ju primjenjivati. Međutim, s obzirom na to da smjernice po svojoj definiciji nisu pravno obvezujuće, te su koristi neizvjesne.

5.2. Procjena mogućnosti 3. - Oznaka za putovanja u paket aranžmanima (mogućnost 3. A) i/ili izjava „Ovo nije paket aranžman” (mogućnost 3. B), dodana mogućnost uz druge mogućnosti politike

Budući da bi potrošači sve jasnije prepoznavali da se ista oznaka primjenjuje u cijelom EU-u, postoji vjerojatnost da bi se mogućnošću 3. A ostvarilo poštenije tržišno natjecanje među raznim sudionicima na tržištu te bi se time poboljšalo funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Upotrebom oznake mogla bi se smanjiti šteta za potrošače jer bi im se omogućila bolja informiranost pri donošenju odluka. Očekuje se da bi izjava (mogućnost 3. B) bila učinkovitija od Oznake za putovanja u paket aranžmanima jer bi se informacijom u negativnom obliku upozorilo potrošače koji bi u suprotnom mogli kupiti nezaštićene putne aranžmane pod pogrešnim dojmom da su zaštićeni. Troškovi usklađivanja za poduzeća u okviru te mogućnosti ograničeni su na jednokratni prosječni trošak procijenjen na 500 EUR po poduzeću.

5.3. Procjena mogućnosti 4. – Stavljanje Direktive izvan snage

Stavljanjem Direktive izvan snage mogli bi se smanjiti troškovi usklađivanja i administrativni troškovi za poduzeća za 10,5 – 12,5 EUR po paket aranžmanu, što bi teoretski moglo dovesti do nižih cijena za potrošače. Te koristi međutim ovise o spremnosti država članica da stave svoje nacionalno zakonodavstvo izvan snage. Postoji ipak mogućnost da većina država članica zadrži zaštitu potrošača u području putovanja u paket aranžmanima. Prema tome, ta mogućnost može dovesti do veće rascjepkanosti unutarnjeg tržišta.

5.4. Procjena mogućnosti 5. – Osvremenjivanje Direktive i obuhvaćanje paket aranžmana „jednog trgovca”

Mogućnošću 5. pridonijelo bi se boljem funkcioniranju unutarnjeg tržišta u sektoru putovanja u paket aranžmanima uklanjajući pravnu rascjepkanost i osiguravajući ravnopravne uvjete za operatere. Uklonili bi se određeni neopravdani troškovi usklađivanja, primjerice oni u vezi s pravilima o brošurama. Došlo bi međutim do povećanja troškova usklađivanja za nove paket aranžmane „jednog trgovca”, koji bi bili obuhvaćeni u područje primjene Direktive o putovanjima u paket aranžmanima. Pod pretpostavkom da je 50 % paket aranžmana jednog trgovca već obuhvaćeno sadašnjom Direktivom o putovanjima u paket aranžmanima, dodatni troškovi usklađivanja iznosili bi 335 – 424 milijuna EUR (troškovi usklađivanja prema nižoj procjeni od 7,5 EUR i višoj procjeni od 9,5 EUR po paket aranžmanu). Ti će se dodatni troškovi usklađivanja za sektor nadoknaditi (barem djelomično):

- smanjenjem administrativnih troškova (395 milijuna EUR),
- uštedom troškova kao rezultat isključenja poslovnih putovanja koje organiziraju Poduzeća za upravljanje poslovnim putovanjima iz područja primjene Direktive u iznosu između 60 i 76 milijuna EUR (troškovi usklađivanja prema nižoj procjeni od 7,5 EUR i višoj procjeni od 9,5 EUR po paket aranžmanu),
- uzajamnim priznanjem zaštite u slučaju insolventnosti,
- uvođenjem ograničenja (u danima) kako bi se osigurala alternativna rješenja u slučaju dugotrajnih slučajeva više sile.

Budući da bi se u područje primjene Direktive o putovanjima u paket aranžmanima obuhvatio veći broj paket aranžmana „jednog trgovca” (tom bi se mogućnošću obuhvatilo oko 40 % putovanja) i pojasnila određena pravila, šteta za potrošače smanjila bi se za 348 milijuna EUR ako bi se paket aranžmani jednog trgovca obuhvatili u područje primjene Direktive o putovanjima u paket aranžmanima.

5.5. Procjena mogućnosti 6. – Postupni pristup – Osvremenjivanje Direktive te obuhvaćanje paket aranžmana „jednog trgovca” i „više trgovaca” uz primjenu blažeg režima na potpomognute putne aranžmane „više trgovaca”

U usporedbi s mogućnošću 5., tom bi se mogućnošću dodatno pridonijelo boljem funkcioniranju unutarnjeg tržišta u sektoru putovanja u paket aranžmanima uklanjajući pravnu rascjepkanost i osiguravajući ravnopravne uvjete za operatere. Ukupni dodatni troškovi usklađivanja mogli bi se procijeniti na 528 - 654 milijuna EUR godišnje (troškovi usklađivanja prema nižoj procjeni od 7,5 EUR i višoj procjeni od 9,5 EUR po paket aranžmanu).

Uvodeći u odnosu na potpomognute putne aranžmane „više trgovaca” isključivo obvezu izjave da ne predstavljaju paket aranžman i osiguravanja zaštita u slučaju insolventnosti, povećala bi se transparentnost za potrošače i osiguralo pošteno tržišno natjecanje te pri tome izbjegli nepotrebni troškovi povezani sa svim obvezama koje se primjenjuju na paket aranžmane.

Taj bi blaži režim bio posebno koristan za mala i srednja poduzeća koja trenutačno prodaju paket aranžmane „više trgovaca” i „jednog trgovca” jer bi im moglo biti teško preuzeti

odgovornost za izvršenje svih usluga koje pružaju razni trgovci. Tim bi se poduzećima omogućilo da svoje poslovne djelatnosti prilagode na način da se na njih primjenjuju samo određeni zahtjevi Direktive o putovanjima u paket aranžmanima (zaštita u slučaju insolventnosti i obveza isticanja izjave „Ovo nije paket aranžman”). Nemoguće je odrediti točan broj poduzeća koja bi to izvršila. Međutim, pod pretpostavkom da bi se 25 % paket aranžmana „jednog trgovca” i 50 % paket aranžmana „više trgovaca” u budućnosti prodavalo kao potpomognuti putni aranžmani, ukupni dodatni godišnji troškovi usklađivanja u vezi s mogućnošću 6. mogli bi se procijeniti na 386 - 444 milijuna EUR godišnje (troškovi usklađivanja prema nižoj procjeni od 7,5 EUR i višoj procjeni od 9,5 EUR po paket aranžmanu).

Budući da bi se veći broj paket aranžmana obuhvatio u područje primjene Direktive o putovanjima u paket aranžmanima, može se razumno procijeniti da bi se godišnja šteta za korisnike smanjila za 508 milijuna EUR. Međutim, polazeći od iste gore navedene pretpostavke da bi određeni trgovci prilagodili svoje poslovne modele i ne bi više prodavali paket aranžmane, ukupna bi se godišnja šteta za korisnike mogla procijeniti na 430 milijuna EUR. Osim toga, izjavom „Ovo nije paket aranžman” omogućila bi se potrošačima bolja informiranost pri donošenju odluka.

5.6. Procjena mogućnosti 7. – Osvremenjivanje Direktive i obuhvaćanje paket aranžmana „jednog trgovca” i svih putnih aranžmana „više trgovaca”

Slično kao i mogućnost 6., tom bi se mogućnošću pridonijelo boljem funkcioniranju unutarnjeg tržišta u sektoru putovanja u paket aranžmanima. Međutim, proširenjem područja primjene na sve putne aranžmane „jednog trgovca” i primjenjujući na njih sve obveze Direktive o putovanjima u paket aranžmanima, ta bi mogućnost uzrokovala nerazmjerne i nepravedne troškove za poduzeća koja djeluju jednostavno kao posrednici jer možda ne bi mogli jamčiti za izvršenje svih usluga obuhvaćenih kombinacijom usluga putovanja. Dodatni troškovi usklađivanja mogli bi se procijeniti na 610 – 773 milijuna EUR godišnje (troškovi usklađivanja prema nižoj procjeni od 7,5 EUR i višoj procjeni od 9,5 EUR po paket aranžmanu). Tom bi se mogućnošću dodatno povećao broj potrošača zaštićenih Direktivom o putovanjima u paket aranžmanima te smanjila godišnja šteta za potrošače za 593 milijuna EUR.

6. USPOREDBA MOGUĆNOSTI

Mogućnost 6. „postupni pristup”, uključujući dodatnu mogućnost 3. B, ima nekoliko prednosti u odnosu na ostale mogućnosti. Naime, njome se ostvaruju navedeni ciljevi politike jer se osiguravaju ravnopravni uvjeti i razumni troškovi usklađivanja za nove subjekte obuhvaćene njezinim revidiranim područjem primjene. Tom se mogućnošću osigurava i blaži režim koji bi bio posebno koristan za mala i srednja poduzeća i mikro poduzeća, kojima može biti teško preuzeti odgovornost za izvršenje raznih usluga obuhvaćenih kombinacijom usluga putovanja. Mogućnošću 6. dovelo bi se do znatnog smanjenja štete za potrošače zbog proširenja njezina područja primjene, osiguravajući zaštitu u slučaju insolventnosti za sve vrste kombiniranih putnih aranžmana, pojašnjenje određenih zastarjelih i nejasnih pravila iz sadašnje Direktive i veću transparentnost informacija pruženih potrošačima. Osigurala bi se pravedna ravnoteža između interesa poduzeća i potrošača rješavajući samo one slučajeve u kojima postoje konkretni elementi koji potrošače upućuju na to da kupuju paket aranžman, a primjenjujući blaži režim koji sadržava samo određene zahtjeve Direktive o putovanjima u

paket aranžmanima (zaštita u slučaju insolventnosti i obveze informiranja) na slučajeve s manje očiglednom vezom između ponuđenih usluga.

7. PRAĆENJE I OCJENJIVANJE

Postupci praćenja i ocjenjivanja trebaju biti usmjereni na ciljeve utvrđene u okviru definiranja problema. Potrebno je izvješće o primjeni Direktive dostaviti Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije pet godina nakon roka za prijenos u nacionalna zakonodavstva.